

נכנס **
**
**
**

אל : מנהל כנסיות

דע : מנכל', ממנכל' (וושונגטון)

מאת: השגריר, רומא

הנדון: פגישת שהח'-אפיפיור

ביום שישי 23/10/92 בשעה 1100 התקיימה פגישת שהח' עם האפיפיור לאחר שקודם לכן נערכה פגישה בין שהח' לבין שר החוץ של הוותיקן, מונסניור מוראן (דיווח בנפרד). הפגישה שבה נכח גם החמ' ארכה כ-45 דקות ונערכה באוירה חמה וידידותית ולפעמים אף נרגשת.

האפיפיור פתח ואמר כי הוא שמח לקבל את שהח' של מדינת ישראל לפגישה וכי הוא עוקב מקרוב אחרי הנעשה בישראל ובמזרח התיכון. בדברי פתיחתו הביע שהח' שמחה על החלטתו של האפיפיור ואיחל לו בריאות ואריכות ימים. מאחוריו שורה של הישגים חשובים בתחום ההתקרבות בין יהודים לנוצרים כגון ביקורו ההיסטורי בבית הכנסת הגדול ב-1986 והכרזתו נגד האנטישמיות בפראג. כמו כן יש לאפיפיור זכות גדולה בערעור המשטר הרודני ברוסיה והאנושות כולה חייבת לו תודה על כך ומתוך זה גם אנחנו שכן נפתחו השערים ליציאת היהודים ולשובם למולדתם ולאלוהיהם.

אנחנו נמצאים עכשיו בעיצומו של משא ומתן עם שכנינו הערבים והפלשתינאים ואנו נהיה זקוקים גם לתפילותיו של האפיפיור להצלחת מאמצים אלו ויהיה לנו לעונג גדול אם האפיפיור ירצה לבקר בעצמו בארץ הקודש ולהיווכח במו עיניו במציאות.

האפיפיור השיב שהוא שמח שהוא החלים ושאלוהים כנראה חושב שיש לו עוד דברים לבצע עלי אדמות ואולי יקציב לו עוד מספר שנים. הוא שמח גם לשמוע על קיום תהליך השלום והוא מתפלל ליום יום לשלום במזת' שיכלול את מדינת ישראל העצמאית. רצה הגורל ודווקא כשעבר ניתוח לפני מספר חודשים התחדש תהליך השלום במזת' והוא רואה בכך סמליות רבה. המשיך האפיפיור ואמר כי שהח' השתמש במילה 'רוסיה' בדברו על ברהמ' לשעבר ויש למילה זאת משמעות עמוקה. רוסיה חוזרת להיות רוסיה ואותה אימפריה אימתנית שניקראה ברהמ' איננה קיימת יותר. זאת אכן התפתחות חשובה כמו שחשבה החזרה לחיים חופשיים גם מבחינה דתית בכל מזרח אירופה. מענינים מאוד דברי שהח' על תהליך השלום, והוא רוצה היה לשמוע על כך פרטים נוספים.

כאן פתח שהח' בסקירה נרחבת וניתח בפרוטרוט את סיכויי תהליך השלום. העלמה של ברהמ' נתנה גם את אותותיה במזת' שכן כמה מדינות כמו סוריה למשל, התקיימו וניזונו מהסכסוך הגלובלי וברהמ' היתה ספקית של נשק כסף וסיוע פוליטי ואפילו אם העולם הערבי לא השתנה, השתנה העולם מסביב והשינוי מחייב את כל תושבי המזת'. היום שוב אי אפשר להתפרנס מסכסוך בינלאומי וצריך להתקיים ממה שיש בתוך האזור. כדי להבין את הנעשה באזור חשוב גם להבין את מהות הפונדמנטיזם האיסלמי: זו איננה דת אלא מחאה המבטאת את המצב הקשה בחלקים נרחבים בעולם המוסלמי. מידת האומללות שונה בכל מקום ומקום, אך יש מכנה משותף אחד וזהו הרעב, העוני ובזבוז כספי הציבור. על כן הדרך להלחם בפונדמנטיזם הוא מיפול בשורשיו ולא בתופעה עצמה. אי אפשר להבטיח את השלום במזת' ובין ישראל לשכנותיה אלא אם יש שלום באזור כולו. אי אפשר יהיה להבטיח בטחון באזור ללא פתרון הבעיות הכלכליות שלו ולכן מתנהל משא ומתן ביננו לבין הערבים

בשני מישורים - הביולטרלי שבא לפתור את בעיות העבר והמולטטרלי - שבא למצוא פתרונות לעתיד. אם בעבר היה השלום במסגרת צרה, הרי שהיום מחייב ישוב הסכסוכים - שלום בהיקף רחב שיבנה מזת' חדש. אנו מקווים שהותיקן יוכל לתרום את חלקו בשיפור האוירה במזת' עלידי עידוד יצירת אקלים כדי שאנו נוכל להמשיך בתהליך השלום שהוא לא קל, לא לנו ולא לערבים.

בסוף דבריו חזר שהח' והזמין את האפיפיור בשם ממשלת ישראל לביקור בארץ.

בשלב זה ניראה האפיפיור נירגש ואמר שזהו חלום חיוני. אחד מקודמיו פאולוס ה-6 זכה לבקר בארץ הקודש בתחילת כהונתו ואילו יוחנן פאולוס השני היה צריך לחכות לרגע זה 15 שנה. הוא מודה לאלוהים שנעשה עימנו חסד ונתן לו לחיות עד לרגע זה.

בשלב זה נכנס לחדר ראש לשכתו של האפיפיור ושהח' סיכם את השיחה באומרו שנשמח לקבל את האפיפיור בכל עת שיבחר לבוא ושאונו מקווים להמשיך התקדמות הקשרים בין ישראל לבין הוותיקן. בינתיים נמשיך ללא לאות במאמצי השלום שלנו למען ישראל ולמען עמי האזור כולו. שהח' רואה עכשיו את קץ תקופת אי-ההבנות בין הוותיקן לביננו בתחום הדתי ובתחום הפוליטי - פסיכולוגי כאחד. דמוקרטיה איננה רק הזכות להיות שווים אלא גם הזכות להיות שונים ולחיות את השוני הזה תוך כיבוד הדדי וכל אחד ימשיך בדרך תפילותיו לבורא עולם.

פזנר

השר ווש - עבור ממנכל

תפ: שהח, ששהח, רהמ, מנכל, ממנכל, מצב, כנסיות
תפ: סביר

**
**
**

אל: מנהל כנסיות

דע: ממנכ"ל

מאת: הציר יועץ - רומא

הנדון: פגישת שה'ח עם שה'ח ותיקו - סיכום
המשתתפים מצד הוותיקו :

מונס' ז'או טאורו שה'ח ותיקו.
מונס' קלאודיו - מריה צ'לי ס/ שה'ח מונס' לואיג'י גאטי - הממונה על דסק
מז'ת בוותיקו.

מצידנו:

שה'ח
אבי פזנר השגריר רומא
אורי סביר ממנכ"ל אירופה
איתן מרגלית מנהל כנסיות
מרים זיו ציר יועץ רומא.

מיד בתחילת המפגש דיבר שה'ח בזכות ההתקרבות בין הוותיקו וישראל. הדגיש
העובדה שאנו מגינים בישראל על זכויות הדתיות השונות ומכבדים הזכות להיות
שונים. לאחר דברים אלה הציע שה'ח בפני המארחים את לוחות הזמנים לפיהם
פועלים בשלושת מסלולי המו"מ:

מול הפלסטינאים, מול הסורים והמסלול האזורי ונתן סקירה קצרה על ההתקדמות
בכל אחד מהמסלולים ואז פנה אליהם וציין שגם על הוותיקו לבחור בלוח זמנים
משלו. הוותיקו יכול לבחור בזה של 5 שנים בהתבסס על עמדותיהם הידועות, אך
הוא, פרס, מציב להם שלא לחכות, לא לבזבז זמן, כדאי להם להיות מעורבים
בתהליך המקום לחכות לתוצאות - שתהיינה כבר סופיות, וזה כולל את נושא
ירושלים. כאן חזר שה'ח על עמדתנו בנושא ירושלים - מאוחדת תחת ריבונות
ישראלית תוך כיבוד מלא של חופש הדת והפתיחות, ממליץ להתחיל היחסים
פרגמטים. שה'ח הזמין את מונס' טוראן לישראל ולירושלים וציין שהוא מוכן
להזמין האפיפיור אם יידע שיענה בחיוב.

מונס' טוראן השיב כי יש להם עניין רב בתהליך השלום וכי הם מבינים שיש
לעבור מחוסר אמון לאמון. אמנם הם אינם צד בתהליך אך חשבו שהגיע הזמן
שיהיה דיאלוג ישיר עם ישראל.

היה צעד ראשון ולדבריו WE ARE COMMITTED TO GO ALONG הם
מעוניינים לשבת איתנו אך קיימת שלבים ולתהליך יש קצב משלו ב- 2.11 עומד
להתקיים בירושלים מפגש בין המומחים של שני הצדדים ומונס' צ'לי מוכן
לנסיעה למפגש של ה- 19.11 (מפגש שתי הוועדות העליונות) זה
בתנאי שיהיה על מה לדון (SUBSTANCE TO DISCUSS) ב- 2.11 מנסחים
אג'נדה, אם תהיה עליה הסכמה ניתן יהיה להתקדם צריכה להיות התקדמות
בתחומים המעניינים את שני הצדדים:

תהליך השלום, מצב הכנסיות, נורמליזציה ביחסים ובעיות ירושלים, איננו
סבורים שהכל יפתר, אך אם יהיה שיפור בכל הנושאים האלו - נוכל בהחלט לעשות
מחווה. טוראן הדגיש כי אישית הוא נותן חשיבות רבה לוועדה הבינלאומית.

לגבי ההזמנות לביקור בארץ, הרי שהוא מקבל ההזמנה, והאפיפיור מאוד

רוצה לנסוע EAGER TO GO עמדת האפיפיור שהעליה לרגל
תהיה סיור לאיזור כולו - עליה לרגל בדרכי אברהם.

שה'ח פרס העיר כי עמדתנו היא שיחסים עם ישראל אינם אמורים לפגוע ביחסים
עם מדינות אחרות.

לאחר מכן ביקש שה'ח טוראן סקירה על המו"מ עם סוריה (ציין שיש לו עניין
מאחר ושירת בזמנו בלבנון).

שה'ח פרס סקר המו"מ, דיבר על מצב הנוצרים בלבנון והדגיש כי ענייננו
הוא לראות פריחה של הקהילה הנוצרית בלבנון (בהערת אגב ציין טוראן כי לא
תמיד הם הנוצרים מקלים על אלו הרוצים לעזור להם) שה'ח המשיך וציין כי
אנו מעוניינים לקדם דברים בוועדה המעורבת - רוצים שהוותיקו יהיה מרוצה.

כאן ציין טוראן שהוועדה אמורה להתמקד בנושאים פרקטיים - להם ינתנו פתרונות
משפטיים וכי איננו צופה קשיים (שה'ח פרס העיר כי לעיתים קל יותר למצוא
פתרונות פרגמטים בלי לסבך אותם משפטית.....) טוראן המשיך ואמר כי במה
שנוגע ליחסים בין הוותיקו וישראל הרי הם מאמצים את התהליך ההדרגתי דוגמת
התפתחות היחסים עם ברה"מ ופולין. ראשית נציגים אישיים, לשאלה מדוע לא
יכריזו עתה על נציגים אישיים השיב כי יש קודם לראות ההתקדמות בוועדה
הבינלאומית - דהיינו אחרי נובמבר.

מרים זיו.

תפ: שהח, שהח, רהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, מצב
תפ: ר/מרכז, גנור, ר'אגת, רם, אמו, ממד, כנסיות
תפ: סולטן, ראשהמשלה